

1954.VII.30 -- Au.L.B.Valdybos neperiodinis leidinys -- Nr. 5.

"Mūsų tvirtas įsitikinimas, jog Pabaltijo valstybių laisvė vėl bus atstatyta, yra įrodymas, kaip gerbiame pagrindiniai laisvės principai, kuriais buvo sukurta ir Amerika. Šį tikėjimą dar daugiau stiprina jaudinantis Pabaltijo valstybių pavyzdys, kur net žiauriausiu terorizmu bei deportacijomis neįstengiama išnaikinti jų tikėjimo tautine nepriklausomybe. Mes esame pasiryžę ir toliau daryti visa, kas tik yra galima, jog pasaulyje būtų sukurta tokios sąlygos, kuriose šie kraštai vėl galėtų atgauti ir išlaikyti savo laisvę".

Prez.Eisenhower - š.m.deportacijų
----- minojimo proga.

BALF'o Pirm.AUSTRIJOJE

Netikėtai liepos 14-15 dienomis Austriją aplankė Kan.Dr.J. B.K o n č i u s . Su BALF įgal. Mgr.K.Razminu lankėsi Salzburge NCWC centre ir tarėsi lietuvių šalpos reikalais. Tarpininkaujant NCWC organizacijai gauta pažadais perleisti BALF'o dispozicijai 500 kg. svies=to, kuris greitu laiku bus padalintas Austrijos lietuviams. Aplankyta taip pat visos įstaigos, kurios rūpinasi tremtinių emigraciją ir USEP centre tartasi dėl emigrantų kelionių apmokėjimo. Daug nuosirdaus susirūpinimo parodė USEP šefo sekretorė p.lė H.Peters, kuri yra Ameri=kos lietuvaitė ir gražiai kalba lietuviškai.

Sekančią dieną Kan.Končius informacijos tikslais vizitavo pabėgelių lagerį Wels'e ir trumpai lankėsi Linz'e pasišinformuodamas apie potvynio padarytus nuostolius.

Atskridęs gegužės 17 d. iš Paryžiaus į Frankfurtą studijuoj=ja tremtinių problemas, ypač tikslingumą Amerikos pagalbos. Ši pagalba yra vadinama US Escapee Programa. Studiją toliau tęsė atvykęs į Muen=cheną iš kur tais pačiais ir CARE or-jos reikalais lankėsi Romoje, Madride, Lisabonoje ir Ženevoje. Savo pastabas, planus ir pravestinas reformas įteikė Amerikos vyriausybės ir kongreso kompetentingiems asmenims bei įstaigoms. Jei tie projektai pasiseks įgyvendinti, tai žymiai palengvėtų ir lietuvių tremtinių padėtis.

Nežiūrint sunkios pergyventos ligos BALF Pirm.Končius vis kupinas energijos ir kiekvieną minutę auksa lietuvių reikalams.

Austrijos lietuviai dėkingi už jo globą ir paramą, linki Kanauninkui geriausios sveikatos ir ištvermės!

BALF'o Pirm.Laiškas Lietuviams /š.m.birželio 30 d./ Šutrupintas/

"Praeitų metų gale Amerikos Kongresas išleido naują emigra=cijos įstatymą... Jūs, brangūs lietuviai, dar čia likusieji Europoje, neatidėliodami darykite žygių patekti į Ameriką, nes Jūsų padėtis čia ir likimas yra liūdnas. Suprantama, kad sunkiai sergantieji gal ir ne=galės pasinaudoti šiuo įstatymu, bet kurių plaučių liga yra neaktyvi, tai darykite žygių emigracijai. Taip pat ir atmettieji pagal DP įsta=tymą dėl 13 paragrafo ar kitų priežasčių be jokių abejonių emigruo=kite, nes daugelis neteisingai buvo atmesta.

Nemokant anglų kalbos sunku gauti darbą savo profesijoje, todėl pažymėkite savo pareiškime, kokį kas darbą sugebate dirbti. Ga=rantijas darbo ir buto stengiamasi visiems parūpinti tiesiog ar per kitas or-jas. Nemanykite, kad nuvykę į Ameriką būsite pririšti prie garantijų davėjo darbo. Amerikoje darbo pasirinkimas yra laisvas. Užpildykite tad greitai BALF klausimų lapą /kuris gaunamas pas BALF įgaliotinį Austrijoje/, kad mūsų biūras turėtų visas žinias ir galėtų Jums padėti.

Linkiu Jums visiems geriausio pasisekimo ir reiškiu tikrą pagarbą".

Prof.Dr.Kan.J.B. K o n č i u s

LIET. BENDR. EUROPOJE SUVAŽIAVIMAS

Kas met šaukiamas Bendruomenių Pirmininkų suvažiavimas šiemet įvyko Paryžiuje liepos 10-12 dienomis, kuriame dalyvavo veik visų kraštų atstovai išskyrus Austrijos ir Belgijos. Austrijos lietuviai būdami neturtingi, atstovo pasiūsti negalėjo ir pasitenkino padarydami pranešimą raštu ir pasiūsdami pasveikinimą.

Iš kitų kraštų gauta pranešimai, kurių idomesnes žinias čia spausdiname kartu su suvažiavimo priimtomis rezoliucijomis:

V o k i e t i j a turi 8000 narių iš kurių 2372 vaikai iki 18 metų, 3134 vyrai ir 2574 moterys. Iš jų pusė gyvena lageriuose, kiti privaćiai. Bendruomenė skirstosi į 123 apylinkes ir seniūnijas, kurių didžiausios yra Wehnen /su 390 liet./, Memmingen /330/, Luebeck, Muenchen ir k. Įsikurti vokiečių ūkyje sunku, nes lietuviai per daug įpratę į pašalpas ir ne visi noriai dirba. US darbo kopuose randasi apie 600 vyrų. Bedarbiai gauna pašalpos 40 DM mėnesiui viengungiui ir 120 DM šeimoms prie ko gaunama dar BALF pašalpos bei kitos aukos. Vokietijoje veikia 19 vargo mokyklų su 321 mokiniu ir vasario 16-os gimnazija su 180 mok. Krašto valdyba užpirko gimnazijai namus, yra dalininkė leidyklos "Bendrija", leidžia kas savaitę "Informacijas" ir plačiai reiškiasi kultūriname, visuomeniniame bei politiniame gyvenime. Dvasinius reikalus tvarko Sielovada turinti apie 20 liet. kunigų. Bendruomenei vadovauja p.P.Zundė.

A n g l i j a apima apie 3000 lietuvių. Bendruomenę sudaro ne pavieniai nariai, bet organizacijos, kurių čia yra apie 17. Didžiausia iš jų yra Did. Britanijos Liet. Sąjunga /DBLS/ su 40 skyrių ir apie 1000 narių vadovaujama p.M.Bajorino. Kitos didesnės orijos yra Sporto klubas, Šv. Onos dr. ja, Liet. Rezistencinė Santarvė, Liet. Klubas, Londono "Vaidila", skautai, žurnalistai ir k. Ekonominį pagrindą sudaro Lietuvių Namų Akc. Bendrovė su pagrindiniu kapitalu 7.000 svarų, turinti nuosavus namus su klubu, sale, valgykla, baru ir gyv. kambariais. Taip pat ji turi savo spaustuvę "Nida", prie kurios veikia "Nidos knygos klubas" leidžiantis knygas. Liet. Namų B-vė leidžia dabar ir "Europos Lietuvį" savaitinį laikraštį, bet kuris turi nemažą skolų dėl permažo skaitytojų skaičiaus. /Austriją pasiekia jo vos 6 egz./

B e l g i j a skaito 440 lietuvių prie kurių priklauso dar ir 58 mišrios šeimos su lo asmenimis nekalbančiais lietuviškai. Lietuviai gyvena labai išsimėtę ir sunkiai gali susisiekti. Tačiau Bendruomenė yra veikli ir darbšti. Vadovauja p.P.Sekmokas gi dvasinius reikalus uoliai aprūpina kun. Dėdinas.

P r a n c ū z i j a tik praeitais metais persiorganizavo į bendruomenę apimančią apie 1000 asmenų kurių tarpe 785 suaugę ir 211 vaikai. Kelios dešimtys liet. yra svetimšalių legijone su kuriais sunku susisiekti. Uždarbiai menki ir pragyvenimas sunkus, bet veikimas labai gyvas ir didelis, nes čia daug žymių veikėjų ir inteligentų. Čia koncentruojasi įvairių sąjungų centrai, akademijos, sąjudžiai visur reprezentuodami Lietuvos vardą. Čia veikia ir Lietuvos atstovybė, Katalikų Misija ir turi plačių užsimojimų.

Š v e i c a r i j a yra mažiausia bendruomenė su 86 nariais /neskaitant apie 50 seselių seniau čia gyvenančių/. Gyvena išsisklaidę, bet labai veiklūs savitarpės pagalbos ir aukų organizavime ir turi gerą vardą. Vadovauja p.A.Paulaitis.

I t a l i j a skaito 178 narius /maždaug kaip Austrija/ kurių daugumą sudaro moksleiviai Saleziečių gimnazijoje Don Bosco /58/ ir apie 50 dvasiškių studijuojančių Romoje. Šv. Kazimiero Kolegija ir Saleziečių gimnazija sudaro viso lietuviybės pasireiškimo pagrindą. Prie Vatikano veikia Lietuvos pasiuntinybė. Per Vatikano radiją ir Romos radiją duodama lietuviškos valandėlės kasdien. Veikia BALF atstovybė ir labai veikli Bendruomenės valdyba su pirm. kun. V. Mincevičium priekyje kuri surengia įvairius paminėjimus ir tikrai gražiai reprezentuoja Lietuvą. Ji leidžia ir ELTOS biuletenį itališkai.

E.L.B. REZOLIUCIJOS:

Lietuvybės išlaikymo ir organizacinių reikalų suvažiavimas vieningai taria esant pribrendus laikui sušaukti Pasaulio Lietuvių Seimą ir tuo reikalu kreipiasi į Lietuvybės išlaikymo Tarnybą.

Suvažiavimas reiškia pageidavimą, kad L.I.T. glaudžiau bendradarbiautų su atskiromis bendruomenėmis ypač leisdama jas liečiančius patvarkymus ir galimai efektyviau ne tik moraliai bet ir materialiai paremtų Europos liet. bendruomenes įvairiopame lietuviybės išlaikymo darbe.

Ragina visą dėmesį kreipti į lietuviškas šeimas ir ypač visur priminti tėvams ir motinoms nepamiršti lietuviško auklėjimo šeimoje, lietuvių kalbos ir lietuviškų papročių.

E.L.B. atstovai džiaugiasi mūsų visuomenine veikla, bet skundžiasi materialiniais sunkumais ir kreipiasi į visus paremti Europos lietuvių or-jas ir įstaigas.

"Europos Lietuvį" vienintėlį mūsų savaitraštį privalome visi skaityti ir remti pinigais ir straipsniais.

Laisvės kovų akcijos sėkmingumo reikalu E.L.B.A. reiškia pasitikėjimo VLIK'O ir Diplomatus veikla, bet pageidauja vieningumo ir darnumo ypač santykiuose su svetimomis valstybėmis.

Suvažiavime išryškėjo, kad galima suintensyvinti mūsų kovą už tautos laisvę, kreipiasi į pačias bendruomenes ir į materialiai pajėgesnes or-jas prašydami moralinės ir materialinės paramos šiai akcijai plėsti ir stiprinti.

/ Tekstas sutrumpintas dėl vietos stokos/

PAGALBA IŠ BELGIJOS

Belgijoje yra organizacija "Hilfe fuer die heimatlose Auslaender" /35 rue du Marché, HUY, Belgique/, pasistačiusi sau tikslu padėti tremtiniais. Ji yra įsteigusi tris senelių prieglaudas ir ruošiasi dar daugiau atidaryti. Be to jie suranda ištremtiems, ypatin- gai seneliams ir ligoniams /kartais ir gausioms šeimoms/ taip vadinamus "krikšto tėvus" Belgijoje ar kitose kraštuose. Tie "krikšto tėvai" susirašinėja su savo globojamais ir kartais atsiunčia pagal išgales dovanų maistui ar kitokia pagalba.

Kai kurie iš lietuvių Austrijoje jau turi tokius "krikšto tėvus". Jeigu būtų tokių, kurie dar pageidautų susirasti tikius "Krikšto tėvus" prašoma pranešti per savo seniūnus savo pageidavimus ir bus atsiųsta anketa užpildymui. Taip pat prašoma pranešti, jeigu kuriam iki šiol rašę "krikšto tėvai" liovėsi rašyti. Jeigu kas nors norėtų persikelti į Belgiją, į senelių namus, irgi prašoma parašyti ir bus daroma pagal išgales visa kad ten būtų galima persikelti. Rašyti reikia šiuo adresu: Kun.V.Pupinis, Salzburg, Rainerstr.25.

GALIMYBES EMIGRACIJAI

Š.m.22 d. liepos "Salzburger Nachrichten" talpina informacijas patiektas spaudai emigracijos veiksmų Austrijoje. Konferencijoje dalyvavo USA Konsulas Holder, Augšt. Komisarų atstovas Torbert, USCOA šefas Dr. Behrens, Mr. Forster, USEP direktorius Barren ir vizų skariaus vedėjas Mr. Maestrone. Jų pranešimu Austriją jau paliko 253.000 pabėgėlių. Dabar galės emigruoti 214.000 asmenų pagal naują įstatymą, kuris neįeina į atskirų tautų kvotos skaičių. Vykstant į USA reikalinga buto ir darbo garantija, kurią rūpina šalpos or-jos. Šiomis dienomis galutinai sutvarkoma Amerikos konsulate šios naujos emigracijos vizų išdavimo skyrius ir tikimasi, kad greitai pagyves emigracija į USA.

PAMINKLAS a+a K. JAPERTUI

Panelės E. Blaudžiūnaitės pastangomis ir rūpesčiu Wels'e pastatytas kuklus paminklas praeitais metais mirusiam džiova Kaz. Japertui.

Šią vasarą Linzo apylinkėje apsigėdė su Austrijos pilieta ponas Br. Matuolis. Linkime geros sėkmės!

== 4 ==

BRAUNAU Kolonija.

Š.m.gegužės 25 d. Braunau apleido išvykdami Vokietijon p.Stanaitis su žmona ir trimis vaikučiais, našlaitis Leo Bartalis ir A. Eringis. Tuo būdu Braunau apylinkėje beliko išviso 7 lietuviai neskaitant 2 lietuvių ištekėjusių už austrų ir nedalyvaujančių lietuvių veikloje. Dalis čia likusių irgi rengiasi persikelti į Vokią.

INNSBRUCK - TIROL

+Au.L.B.Valdyba Austrijos lietuvių vardu pasveikino Europos Liet.Ažstovų suvažiavimą Paryžiuje ir Lietuvių akademikų, studijavusių Innsbrucko Un-te, suvažiavimą Canadoje š.m.liepos 3-4 d.

+ Sunkiai susirgo džiova p.Jonaitis bandęs š.m.pradžioje stoti į US darbo kuopas. Reiškiamė gilią užuojautą.

+ Stud.S.Masilionis pradėjo daryti žygius emigracijai į USA kur gyvena jo tėveliai.

+ Kufsteino lagery gyvenanti p.Ig.Lapšio šeimą nuolat lanko vargai.Neseniai sunkiai sirgo jų sūnelis ir pats p.Lapšys vėl rengiasi sanatorijon atsiradus naujoms kavernoms plaučiuose.

+ Sunkią operaciją Kufsteine turėjo ir p.Kliauzienė, kuriai išimta iš tulžės net 154 akmenys. Operacija laimingai pavyko ir ligonė taisosi.

+ Bludenze gyvenanti p.Hofsteterio šeima pradėjo emigracijos dokumentaciją ir laukia darbo ir buto garantijos iš USA kurią jam parūpinti pažadėjo NCWC

SALZBURG:

+ Š.m.liepos 7 d. iš čia išvyko į USA uolus mūsų bendruomenės narys p.Gustavas Rydelis, kuriam vietos kolonija surengė kuklias išleistuves. Pakeliui į Muencheną p.Rydelis aplankys savo seseris Vokietijoje ir liepos 13 lėktuvu iš Muencheno išskrido į New Yorką. Tegu jam naujoje laisvės šalyje nusišypsos laimė savos šeimos tarpe.

+ Eidama iš tarnybos NCWC įstaigoje p.Vokietaitytė pateko į darbininkų neuždengtą vandentiekio šachtą ir sunkiai susižeidė kojas.Laimė neišvyko kaulo lūžimas ir ligonė jau sveiksta.

+ Vėl sunkiai susirgo džiova p.Reisas ir patalpintas ligoninėje.

WIENOJE pas savo tetą Kilienę apsigyveno Ingė Rosteikaitė gimusi Klaipėdoje, kurios neturtingi tėvai negali tinkamai aprūpinti gyvenanti Vokietijoje.

CANADOJE švenčia savo 80 metų jubiliejų p.U.Mačytė gyvenusi Austrijoje Salzburge. Ji su savo broliais uoliai seka Austrijos liet.gyvenima ir kiek gali padeda. Sveikiname garbingą Jubiliatę!

BALE ŠALPA

Š.m.birželio mėn. gauta 235 dol./6063 šil/ šalpai lėšų, kurios tuoj paskirstyta lietuviams Linze - 1400 šil, Vienoje - 1000, Salzburg.-1000 š. Braunau - 600 š. Tirol-Vorarl.- 1200 šil, Kaernten - 350 š. ir Steiermark - 450 š. Už pašalpas visi sušelpantieji reiškia BALE Centrai ir jo Pirmininkui gilią padėką!

SUMOKĖJO Bendr.nario mokestį Linzo apyl.Lengvinai, Marčiukaičiai, Krauzai ir Blaundziunaitė po 24 šil.Glionertas, Neimanas, Brokertienė ir Pliskauskaitė po 6 šil ir Molnar - 3 šil.; Braunau kolonija: Kliūgai Magnusai ir Naujokaitis po 6 šil.Eringis 7,50, Stanaičiai - 5 ir Erentrautienė - 3 šil. Salzburge - p.Sokas - 18 šil, Hofsteteris - 36 šil ir p.Milvydai 24 šil. Už uolumą ir pareigingumą širdingai dėkoja Au.L.B.Valdyba.

Tautos Fondui aukojo p.Hofsteteris 14 ir p.Milvydai 6 šil. Ačiu!